

Uafhængighed af fossile brændsler

I 2050 skal Danmark være uafhængig af fossile energikilder. Det kræver en voldsom om-lægning af energiproduktion og -forsyningen, og fra regeringshold gøres der en stor ind-sats for at mediere denne omlægning. Men hvorledes udvikler omlægningen sig og hvorle-des bliver det muligt i praksis at få etableret de biogasanlæg, der skal medvirke hertil?

English summary. Independence from fossil fuels

In 2050 Denmark should be independent from fossil fuels. This requires a dramatic shift of the ener-gy production and supply and from governmental side a huge effort is done to mediate this conver-sion. Still, how is the development of the conversion and how might it be possible to establish the biogas plants, which should help the development?

Nogle stikord

Fra 2004 til 2012 faldt den indenlandske produktion af naturgas fra cirka 8,3 mia. m³ til cirka 6,1 mia. m³. Eksporten faldt fra cirka 4,1 mia. m³ til cirka 2,4 mia. m³. I 2019 forventes produktionen af naturgas at mod-svare det indenlandske forbrug, der kan være cirka 3 mia. m³.

DONG har etableret ny gasledning fra grænsen for at kunne importere naturgas til at forsyningssikre Dan-mark og Sverige.

Hovedstadsområdet har bebyggelse med individuel naturgasforsyning beliggende op ad fjernvarmeområder svarende til en fjernvarmeforsyning på cirka 1 mio. MWh per år. Det samlede niveau for konvertering fra individuel naturgasforsyning til fjernvarme ligger på landsplan på cirka 2 mio. MWh per år.

Den samlede mængde overskudsvarme, der ikke genvindes, er på cirka 1,4 mio. MWh per år. Heraf kan cirka 0,8 mio. MWh umiddelbart anvendes til fjernvarmeformål.

Cirka 400.000 forbrugere får fjernvarme fra 250 decentrale kraft-varme værker. Af disse værker forsynes de 123 alene med naturgas. I 2012 faldt el-produktionen fra decentrale kraft-varme værker med cirka 30 % på grund af utilstrækkelig rentabilitet ved kraft-varme produktion. 35 værker, der har den højeste varmepris har fået tilladelse til eksempelvis at etablere parallel varmeproduktion fra biomasse for at sænke varmeprisen.

I 2018 bortfalder den del af tilskuddet til naturgas-baseret kraft-varme, der kaldes grundbeløbet.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

De fleste områder med individuelle naturgaskedler er planlægningsmæssigt udlagt hertil, og forbrugere kan have aftagepligt. Naturgasselskaberne har krav på kompensation i forbindelse med omlægning til anden energikilde, eksempelvis fjernvarme. Denne ordning udløber i 2020.

I områder, der ikke specifikt planlægningsmæssigt er udlagt til individuelle naturgaskedler er der uden kompensation mulighed for at erstatte naturgas med anden varmforsyning og ligeledes kan et område omlægges til fjernvarmeforsyning, når det samfundsøkonomisk og over 20 år er rentabelt og omlægningen ikke har væsentlig betydning for naturgasselskabets økonomi.

Naturgasnettet som helhed er endnu langt fra betalt. Der har været oplæg til, at hele nettet samles i ét selskab for at udligne regionale forskelle.

I 2020 skal produktionen af biogas være forøget fra godt 1TWh i dag til cirka 10 TWh svarende til, at cirka 40 % af gylleproduktionen udnyttes til biogasproduktion. Ved udnyttelse af halm i biogasanlæg er potentialet langt større. Udnyttes den samlede produktion af halm i biogasanlæg, nærmer energiproduktionen alene herfra sig forbruget af benzin, der har været cirka 20 TWh på årsbasis.

Regeringen vedtog i 2012 en stigning i substitutionen af el-produktion på basis af biogas, således at afregningsprisen bliver cirka 1,20 kr. per kWh. EU har endnu ikke ratificeret denne, og ratificeringen er allerede gentagne gange udskudt.

Kommunerne har i stor udstrækning fuldført planlægning for fastlæggelse af arealer, hvor der kan etableres biogasanlæg baseret på omlandets ressourcer. Se også nyhedsbrev 4.

I 2050 skal Danmark være selvforsynende med energi baseret på vedvarende ressourcer.

I henhold til gasreglementet skal biogas opgraderes til 97,3 % metan for at det er tilladt at injicere gassen i naturgasnettet. Lokale net, etableret som sådan, eksempelvis rene biogasnet, er ikke underlagt dette krav.

Ovennævnte rummer blot et udpluk af de politiske tiltag, der er søsat for at nå målet om forsyning med vedvarende energi.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Indpasning af biogasanlæg i energiforsyningen.

Som nævnt har kommunerne i stor udstrækning udpeget arealer til etablering af biogasanlæg. Imidlertid dør projekterne ofte med indsigelser på placering på grund af, at ældre anlæg i nogle tilfælde dør med lugtgener samt at anlæggenes udformning samt trafik til og fra anlæggene påvirker omgivelserne på forskellig vis.

Fordelene ved biogasanlæg, nemlig de energimæssige perspektiver, forbedrede gødningssegenskaber, hygiejne og forbedrede høstudbytter samt reduceret lugt ved udbringning med videre levnes ikke meget plads i diskussionen i diverse medier, herunder dagspressen.

Af de 19 anlæg, der i 2013 fik tilskud til nyetablering henholdsvis udbygning, er projektet vidende kun 2 ny-anlæg og 2 udvidelser i den fysiske etableringsfase. Det ene af disse ny-anlæg er underlagt en klage til Naturklagenævnet, der efter mere end 1½ års sagsbehandling endnu ikke er afsluttet.

De øvrige anlægsprojekter som ny-anlæg gør en ihærdig indsats for at finde endelig placering, biomasseleverandører og finansiering. Med mindre der i forbindelse med ny-anlæg indgår klager fra miljøforeninger og lokale forventes de øvrige anlæg at kunne påbegynde udvidelser og etablering i 2014.

E. On, Bio-naturgas Danmark med flere er aktive medspillere dels med investeringer dels med opgraderingsanlæg til opgradering af biogas til kravene til naturgas-kvalitet. Det store biogas-net i Ringkøbing-Skjern kommune under forsyningsselskabet udvider nu nettet med ledninger mod øst og syd, og mindst 4 biogasanlæg kobles hermed på forsyningen.

I en række kommuner gør forsyningsselskaber en betydelig opgave med planlægning af afsætning af hele den potentielle biogasproduktion året rundt, herunder i varierende mængder som afsætning af opgraderet biogas til naturgasnettet. Imidlertid er der allerede på dette planlægningsniveau generelt set klager, såvel skriftlige som ved medierne over anlæggenes udformning, placering, lugt, transportbelastning med videre.

Den gode historie

Det kan konkluderes, at der udføres en helt betragtelig indsats på at få etableret biogasanlæg i de kommende år, og alligevel har førende rådgivere indikeret, at det næppe bliver muligt i praksis at nå målet på en produktion af cirka 10 TWh biogas i 2020.

Til trods for, at langt den overvejende del af de etablerede biogasanlæg er i god drift, passer deres forpligtelser såvel på den økonomiske som den miljømæssige side mangler den gode historie i pressen, når anlæg skal fortsætte fra planlægningsfasen over i etableringsfasen.

For at nå de politiske mål og for at udnytte naturgassystemets kapacitet til modtagelse af opgraderet biogas er det nødvendigt, at der kommer mere fokus på disse ganske mange velfungerende biogasanlæg, den egentlige baggrund for verserende klager over anlæg i planlægningsfasen og i drift, energi- og miljøfordelene med biogasanlæg samt det egentlige energimæssige behov, der må og skal løses.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

I denne sammenhæng er et positivt samarbejde mellem biogasanlæggenes organisationer og pressen et velkomment element, således at de mange gode historier fra virkeligheden, mulighederne og nødvendigheden af opgradering af biogas til naturgaskvalitet kan opnå en passende placering i medierne.

Se også hjemmesiden <http://biometanregioner.vfl.dk>. Her kan du tilmelde dig nyhedsbreve og se rapporter.

The sole responsibility for the content of this newsletter lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EACI nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union